

UTICAJ ISHRANE I ŽIVOTNIH STILOVA NA ZDRAVLJE KOSTIJU KOD PACIJENATA SA SHIZOFRENIJOM I DEPRESIJOM

Biljana Bajić¹, Svetlana Ristić², Marija Palibrk¹, Aleksandra Arnaut³, Svetlana Ćurčić⁴, Katarina Taušanović⁵

¹Institut za javno zdravlje Crne Gore, Podgorica, Crna Gora

²Institut za onkologiju i radiologiju Srbije, Beograd, Srbija

³Odeljenje stomatologije, Fakultet medicinskih nauka Univerziteta u Kragujevcu, Kragujevac, Srbija

⁴Pedagoški fakultet, Univerzitet u Kragujevcu, Jagodina, Srbija

⁵Centar za endokrinu hirurgiju, Klinički centar Srbije, Beograd, Srbija

SAŽETAK

Cilj. Cilj rada bilo je ispitivanje uticaja ishrane i obrazaca ponašanja na zdravlje kostiju kod osoba s poremećajima mentalnog zdravlja.

Metode. Studija preseka sprovedena je u Klinici za psihijatriju Kliničkog centra Kragujevac i Odeljenju neuropsihijatrije Specijalističko-konsultativne službe Doma zdravlja Kragujevac. Anketnim istraživanjem je obuhvaćeno 46 pacijenata uzrasta od 22 do 81 godine, oba pola, sa dijagnozom mentalnog poremećaja shizofrenije i depresije, utvrđenih od strane psihijatra. Vršeno je kvantitativno ispitivanje kalcijuma, magnezijuma, fosfora, natrijuma i kalijuma standardnim biohemijskim metodama. Vitamin D određivan je high performance / pressure liquid chromatography, tj. tečnom hromatografijom pod visokim pritiskom.

Rezultati. U celoj grupi ispitanika fizički je aktivno 58,7% ispitanika, a fizički su neaktivniji ispitanici oboleli od shizofrenije ($p = 0,026$). Od ukupnog broja, 67% ispitanika se neredovno hrani, a ova navika je prisutnija kod ispitanika obolelih od shizofrenije ($p = 0,003$). Po zastupljenosti pojedinih namirnica, u ishrani obolelih od depresije zastupljenija je riba. Tri ispitanika (6,5%) navode osteoporozu u svojoj istoriji bolesti od čega je jedan imao spontanu frakturu. U anamnezi je 6,5% ispitanika navelo da su im roditelji imali spontane frakture kostiju. Kod obe ispitivane grupe prisutne su niske vrednosti 25(OH)D u serumu.

Zaključak. Nezdravi stilovi života te nizak nivo vitamina D kod osoba s poremećajima mentalnog zdravlja predstavljaju faktore rizika za smanjenje koštane mase. Rezultati našeg istraživanja ukazuju na potrebu pravovremenog uočavanja potencijalnih faktora rizika i poboljšanja prevencije radi podizanja svesti o značaju zdravih stilova života i modifikaciji ponašanja.

Ključne reči: mentalni poremećaji; faktori rizika; životni stil; bolesti kostiju, metaboličke; vitamin D